

Sezóna padajících hlav

Krátká zpráva v ČB 7/2012 se vrací k odvolání ředitele olomoucké Konzervatoře Evangelické akademie. Hlavní argument pro to, že je postup synodní rady v pořádku, vyjadřuje věta „Každý zřizovatel jakékoli školy má ze zákona možnost jednou za šest let vyhlásit konkurz na ředitele školy.“ To je ale něco jiného, než k čemu došlo v Olomouci. Tam byl stávající ředitel synodní radou odvolán náhle, před uplynutím této lhůty i před koncem školního roku.

K takovému kroku se zřizovatel neodhodlá jen s pohledem na kalendář. Takový krok je vážným slovem o kvalitě práce odvolaného. Došlo-li k němu, zřejmě zde musely být velmi silné důvody, takže další působení ředitele Fialy by způsobilo škole či církvi větší škodu než jeho odvolání. Takové důvody ale zpráva v ČB nepřináší. Nechci zde zpochybňovat právo zřizovatele odvolat pracovníka. Takové právo ostatně má i předseda vlády vůči svým ministrům, jak naposledy předvedl na ministru Pospíšilovi. Má ho i vatikánská kurie, jak předvedla na trnavském arcibiskupu Bezákovi. Toto právo sice všichni tito zřizovatelé mají, je ale otázka, zda uvážili oslabení důvěryhodnosti, kterou tím svým institucím či společenstvím způsobí. A jelikož v církvi na důvěře opravdu záleží, je pachů olomoucké kauzy, rozpaky nad nevysvětlěným krokem vedení církve, složeného z lidsky sympatických lidí, povážlivá.

Žijeme v otevřené době a v otevřené církvi, ručíme za sebe navzájem. Loajalita ke konkrétním formám církevního života a jejím představitelům patří k víře. Tuto loajalitu by nám (všem, kteří se ve svém křesťanství identifikují právě s ČCE) synodní rada usnadnila, kdyby své kroky vysvětlila. Je možné, že by se tím otevřela také otázka, jakou má vedení církve pro konzervatoř koncepci, jaký z ní má církev užitek a zda tento užitek vyvažuje náklady s ní spojené. Pročistilo by to vzduch.

Petr Sláma

Několik poznámek k článku P. Slámy

Ředitel Konzervatoře Evangelické akademie (KEA) nebyl odvolán náhle, ale po úvaze a podle novely školského zákona. Ten praví, že je-li ředitel ve funkci déle než šest let, může být odvolán a vyhlášeno výběrové řízení do konce dubna. Odvolaný ředitel měl možnost se do výběrového řízení přihlásit tak jako každý jiný. To, že tak neučinil, je jeho věc. Je však pravda, že zřizovatel již delší dobu spokojen s vedením KEA nebyl. Škola se stále více „privatizovala“, vzdalovala se od církve, vedení podrážděně reagovalo na sebemenší kritiku, více méně přestalo brát ohled na zřizovatele.

Podle statutu Evangelické akademie má zřizovatel právo jmenovat a odvolávat ředitele. Je to téměř jediný právní nástroj, jak chod školy ovlivnit. Zřizovatel se nemusí řídit ani školským zákonem, ani nemusí vyhlašovat výběrové řízení. Že to zřizovatel udělal, byla jen jeho dobrá vůle.

O celé věci bylo v církvi řečeno ledacos, mluvilo se o ní i na posledním zasedání synodu, především s ohledem na reakci některých bývalých představitelů školy. Ti začali tvrdit, že synodní rada chce školu zrušit, což byla samozřejmě lež a zneužití jejich postavení.

Je pravda, že se v ČCE vedou stále debaty o smyslu církevního školství. Má vůbec cenu mít školy, udržovat je, starat se o ně? Stojí to přece jen čas, peníze, energii, nervy. A to v době, kdy církev má přece jiné starosti. Nebo alespoň proč jich mít tolik? Takové hlasy slyším občas i o Diakonii.

Církev zřídila po roce 1989 několik škol a vedle Diakonie to považovala a snad dodnes považuje za jeden ze svých úkolů. Je to i evangelická tradice. Jednota bratrská kladla důraz právě na diakonii a vzdělávání. Mrzí mne, že místo pomocné ruky a chuti se v církevním školství angažovat, vyhledávat ve sborech lidi, kteří by do škol šli pracovat (ať už do škol se zaměřením sociálním, zdravotním nebo hudebním), se opět ozývají hlasy, které existenci škol Evangelické akademie zpochybňují.

Nakonec si přece jen neodpustím: to, že autor v článku jednání SR přirovnává k počinům předsedy vlády ČR či vatikánské kurie, mne trochu překvapilo. Považuje-li autor jednání synodní rady za srovnatelné s jednáním ministerského předsedy či římské kurie v jím zmíněných případech, neměl by také požadovat i naše odvolání či odstoupení?

Pavel Kašpar, 2. náměstek synodního seniora

Turbulence v závěru prázdnin

Konzervatoř hledá svou tvář

V polovině srpna jsem navštívila olomouckou konzervatoř, abych získala informace přímo od pramene. V nádherné budově v centru města, ještě ztichlé před nástupem žactva do nového školního roku, mě přivítali dočasně ustavená krizová ředitelka Simeona Zikmundová a nový ředitel, vzešlý z výběrového řízení, Pavel Zatloukal, který si již vyhrnuje rukávy k náročné práci. Nový školní rok byl za dveřmi. Natočila jsem s nimi rozhovor o situaci na konzervatoři a dalších perspektivách jejího fungování. Než *Český bratr* číslo 9 postoupil do tiskárny, bylo v Olomouci všechno jinak. Proto zatím rozhovor neotiskujeme, a až situace na konzervatoři vyústí do jasného a jednoznačného závěru, přineseme rozhovor i s pokračováním o tom, jak vše dopadlo.

výše uvedené texty vyšly v Českém bratru č. 9

Reakce na texty o KEA

Začátkem října se mi dostalo do rukou zářijové číslo Českého bratra. Jako člen bývalého vedení Konzervatoře Evangelické akademie v Olomouci (KEA) si dovoluji reagovat na texty týkající se KEA, které byly v Českém bratru uvedeny na straně 25 a 26.

Překvapuje mě především text Pavla Kašpara, náměstka synodního seniora, který má v agendě školství. Není pravdivé tvrzení, že odvolání ředitele KEA bylo „podle novely školského zákona. Ten praví, že je-li ředitel ve funkci déle než šest let, může být odvolán a vyhlášeno výběrové řízení do konce dubna.“ Citovaný paragraf školského zákona totiž platí pouze pro státní školy. Pokud by se zřizovatel chtěl dobrovolně řídit tímto oddílem školského zákona, odvolání ředitele KEA by vypadalo zcela jinak. V únoru by dostal informaci o výběrovém řízení, které by bylo vyhlášeno do konce dubna. Funkční období by končilo k 31. 7. 2012 (přechodné ustanovení čl. II bodu 5 zákona č. 472/2011 Sb.). Ředitel KEA byl však odvolán ze dne na den, bez udání důvodu, v době těsně před státními maturitami. Konkurz byl veřejně vyhlášen začátkem května. Pak ale měl platit § 166 odst. 3 školského zákona, kde se praví, že pokud nedojde k vyhlášení konkurzu do 30. 4., prodlužuje se doba trvání pracovního poměru na dalších 6 let.

Ve skutečnosti se synodní rada řídila § 131 školského zákona: „Ředitele školské právnické osoby zřízené jinou právnickou osobou ... jmenuje a odvolává zřizovatel na návrh rady.“ Tento paragraf se objevil v novele školského zákona 1. 1. 2012 a ČCE je pravděpodobně jediný zřizovatel, který odvolal ředitele ze dne na den a bez udání důvodu.

K dalšímu textu uvedu komentář pouze v bodech:

- František Fiala měl dobré důvody nehlásit se do prvního konkurzu. Podrobněji uvádíme na www.konzervatorolomouc.cz v sekci z archivu. Do druhého konkurzu, který se konal podle vyhlášky č. 54/2005 Sb., se František Fiala přihlásil.
- Pavel Kašpar tvrdí, že „se škola stále víc privatizovala, vzdalovala se od církve, vedení podrážděně reagovalo na sebemenší kritiku, více méně přestalo brát ohled na zřizovatele.“ Ve skutečnosti v lednu 2011 nastoupil na školu historicky první spirituál (instalován v září 2011). V červnu 2011 dostalo vedení konzervatoře „Střednědobou strategii pro KEA (na období dvou let) reflektující záměry zřizovatele“, kterou plnilo. Dokument, hodnotící plnění strategie, je na www.konzervatorolomouc.cz. Akcí pro ČCE, konaných studenty a pedagogy školy, pořádala KEA ve školním roce 2011/2012 nejvíce za mnoho posledních let.
- „Zřizovatel se nemusí řídit ani školským zákonem, ani nemusí vyhlašovat výběrové řízení.“ Druhá část platí. Ale to, že by se zřizovatel neměl řídit školským zákonem, je doufám stylistická chyba.

Je ale pravda, že dokument odolávající ředitele KEA právní chyby obsahuje. Když František Fiala na tyto chyby poukázal, bylo mu doporučeno bránit se soudně. Určitý pocit, že zřizovatel stojí nad zákonem, z toho lze nabýt.

- Bývalé vedení nikdy netvrdilo, že „synodní rada chce školu zrušit“, ale poukazovalo pouze na skutečnost, že „se v ČCE vedou stále debaty o smyslu církevního školství. Má vůbec cenu mít školy, udržovat je, starat se o ně?“ Bez jasné koncepce, kterou výše zmiňovaná strategie není, je těžké plnit (nevyslovená) zadání. Pak i hlasy z ČCE, které zpochybňují existenci evangelických škol, nebo úvahy o změně zřizovatele KEA logicky radikalizují situaci na konzervatoři.

Kolem kauzy KEA je mnoho mýtů a nepřesných a „zaručených“ informací. Některé z nich se objevily v článku pana náměstka Pavla Kašpara. Další kolují po církvi. O to víc mě mrzí, že vedení ČCE není ochotné přistoupit na věcnou diskusi o problémech konzervatoře. Bývalé vedení v minulém školním roce neobdrželo žádnou věcnou kritickou připomínku od členů synodní rady, náměstka pro školství Pavla Kašpara ani ředitele a posléze ředitelky Ústředí Evangelické akademie. Pokud bublala v té době mezi členy synodní rady nespokojenost s vedením KEA, je škoda, že kritika nedolehla k uším tehdejšího vedení KEA. „Pročistilo by to vzduch.“

Robert Mimra

12. 10. 2012, Olomouc